

INTEGRACIJSKE POLITIKE – NUŽAN PREDUVJET ZA OSTVARENJE DUGOROČNE I ODRŽIVE UKLJUČIVOSTI

Konferencija "Prakse integracije
imigranata u lokalnim zajednicama u
Europi",
21.06.2017. – Zagreb
Tea Vidović (CMS)

ŠTO JE INTEGRACIJA?

Akcijski plan za integraciju osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita za razdoblje od 2017. do 2019.

... integracija stranaca u hrvatsko društvo kao **dinamičan, dvosmjeren proces međusobne prilagodbe** kako stranaca, tako i hrvatskih državljana na posljedice post-migracijskih procesa ... Cilj integracijske politike sastoji se u osiguravanju određenih prava strancima od strane države, a koja se primarno odnose na pravo na rad, odgovarajući smještaj odnosno stanovanje, obrazovanje i učenje hrvatskog jezika, povijesti i kulture, unutarnju sigurnost i međuresornu suradnju, a važno je i podizanje svijesti o problemima ranjivih skupina stranaca i sprječavanje diskriminacije. S druge strane, stranac je dužan sudjelovati u gospodarskom, socijalnom i kulturnom razvoju svoje nove okoline, dok je nova okolina dužna strancu osigurati mogućnosti i prilike da on bude u stanju to ostvariti. Navedena uzajamnost, moguća je isključivo ukoliko su osobe kojima je odobrena međunarodna zaštita uključene u društvo s jednakim prilikama za dostojanstven, nezavisan i aktivan život.

INTEGRACIJA U HRVATSKOJ

- Započinje u trenutku kada osoba dobiva status međunarodne zaštite
- Tražitelji međunarodne zaštite borave u RH po nekoliko mjeseci do godinu i više, te proces integracije kroz koji prolaze nema sustavnu podršku već ovisi o njima, organizacijama civilnog društva i volonterima
- Sustav integracije u Hrvatskoj ne postoji u praksi
- U RH ne postoji politička volja za izgradnju kvalitetnog i održivog sustava integracije koji će uključivati i činiti RH ciljanom zemljom dolaska

ZAKONODAVNI OKVIR

- Zakon o azilu: 2004, 2010, 2013
- Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti: 2015
- Migracijska strategija: 2007 – 2008, 2013 – 2015
- Akcijski plan za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca u hrvatsko društvo za razdoblje od 2013. do 2015.godine
- Akcijski plan za integraciju osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita za razdoblje od 2017. do 2019.godine

STATISTIKA

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
TRAŽITELJI MĘD. ZAŠTITE	162	186	94	195	155	146	290	807	1193	1089	453	211	1985
AZIL	0	0	1	0	3	11	5	9	21	7	16	36	83
SUPSIDIJARNA ZAŠTITA	0	0	0	0	3	2	8	5	12	20	10	7	16

*izvor: UNHCR

- 01.07.2013. – RH postaje članica EU
- 01.09.2015. – okvirni početak prolaska izbjeglica kroz Hrvatsku

FINANCIRANJE INTEGRACIJE U RH

	2016.	2017.
Ured za ljudska prava i prava nac. manjina	33 100 kn	41 100 kn
STANOVANJE – Državni ured za obnovu i sz		6 415 000 kn
FRONTEX - Jačanje koordinacije među članicama	9 000 000 kn	9 000 000 kn
SCHENGEN	19 703 000 kn	722 000 kn
OBRAZOVANJE – osoba bez hrvatskog državljanstva	134 000 kn	505 000 kn
ZAPOŠLJAVANJE		5 000 000 kn
ZDRAVLJE	900 000 kn	900 000 kn

*izvor: Državni proračun

TEČAJ HRVATSKOG JEZIKA

STANOVANJE

- Nadležnost **sustava socijalne skrbi**
- **Djelatnica MUP-a za integraciju** traži stanove na tržištu te ih pritom prijavljuje Centru za socijalnu skrb koji sklapa ugovor s najmodavcem
- Uključenje **organizacija civilnog društva** (JRS, AYS te volonteri)
- Prebacivanje nadležnosti na **Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje** (čeka se izmjena Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti)
- Trenutno: nešto državnih stanova, uglavnom stanovi na tržištu

ZDRAVSTVO

- U početku je opseg prava bio veći zbog malog broja ljudi
- Izmjena Zakona – pravo na hitnu pomoć za tražitelje azila
- Osobe kojima je odobrena međunarodna zaštita – izjednačenost s pravima hrvatskih državlјana (**osiguranici HZZO-a + dopunsko osiguranje**)
- 2014. – promjena Zakona o zdravstvenoj zaštiti stranaca kojom prestaju biti osiguranici HZZO-a te gube pravo na dopunsko osiguranje
- Praksa – **poteškoće u pronalasku liječnika opće prakse**
- 2017. – **usklađivanje s CEZIH-om** u izmjenama Zakona

ZAPOŠLJAVANJE

- Niska stopa zapošljavanje
- Pronalazak posla preko poznanika
- 2014. istraživanje CMS: svega 7 osoba s odobrenom zaštitom zaposleno
- 2015. PROMJENA – veći broj zaposlenih (potreba za prevoditeljima)
- Nisko kvalificirani i povremeni poslovi
- Izostanak mogućnosti besplatne prekvalifikacije i dodatnog usavršavanja

OBRAZOVNI SUSTAV

- U počecima: izbjeglice iz Ruske federacije i Kosova (manja jezična barijera)
- Danas: velika jezična barijera zbog čega je poznavanje jezika ključ integracije
- Kutina: prve škole s iskustvom uključivanja djece izbjeglica u školu
- Danas: postoje poteškoće
- Do 10 osoba je sveukupno bilo uključeno u visoko školstvo
- Obrazovanje odraslih se naplaćuje
- Organizacije civilnog društva kroz projekte osiguravaju neke prekvalifikacije

PREPORUKE

- Integracija treba započeti s **prvim danom ulaska osobe u RH**
- Akcijski plan za integraciju **treba proširiti na sve strance**, a ne ga svesti samo na osobe kojima je odobrena međunarodna zaštita
- Sustav integracije potrebno je graditi **na redovitom tečaju hrvatskog jezika te programima stjecanja vještina za zapošljavanje** sukladno potrebama tržišta rada RH
- Djecu treba **uključiti u škole od prvog dana njihova dolaska u RH** (bez obzira na njihov status)

PREPORUKE

■ Sustav integracije treba graditi na 3 temeljna polazišta:

1. TEČAJ HRVATSKOG JEZIKA
2. OBRAZOVNI SUSTAV
3. TRŽIŠTE RADA

■ Mjere integracije je potrebno na godišnjoj razini evaluirati te u skladu s pokazateljima evaluacije graditi nove mjere, a ne kopirati zakonske obaveze svakog nadležnog ministarstva